ПАХТАКОР ВА ҒАЛЛАКОР ЎРТОҚЛАР: ҒЎЗАНИ КЕЧА-КУНДУЗ ҚОНДИРИБ СУҒОРАЙЛИК. ● РИВОЖЛАНИШ ВА ҲОСИЛ ОЛИШДА КЕЧИКАЁТГАН ҒЎЗАЛАРГА ШАРБАТ СУВИ БЕРИБ, УЛАРНИНГ ЎСИШИНИ ТЕЗЛАШТИРАЙЛИК. ● ҒАЛЛА ЎРИМ-ЙИҒИМИНИ КУЧАЙТИРИШ, ДАВЛАТГА ДОН ТОПШИРИШ ГРАФИГИНИ ОШИРИБ БАЖАРИШ УЧУН КУРАШАЙЛИК.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

18-йил чиқиши. № 134 (4340). 7 ИЮЛЬ ЧОРШАНБА. 1971 ЙИЛ. Баҳоси 2 тийин.

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги «Полярная звезда» колхозининг Эргаш Мўминов бошлиқ бригада аъзолари 75 гектар майдондан 32 центнердан ҳосил кўтариш учун ғўзаларга ҳар томонлама сифатли ишлов беришмоқда. Шу кунларда, айниқса, ғўза зараркунандаларига қарши захарли химикатлар сепиш тадбирлари амалга оширилмоқда. Суратда: (чапда) механизатор Турдибой Қуролов ўнгда эса ғўза зараркунандаларига қарши дори сепилмоқда.

А. Абалян фотолари.

ОҚҚЎРҒОН ДАЛАЛАРИДА

Шу райондаги Ҳамид Олимжон номли колхознинг коммунист Мамирқул Қодиров бошлиқ звеноси пешқадамлардан ҳисобланади.

47 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун бел боғлаган звено пахтакорлари ҳозиргача ғўза қатор ораларига уч марта комплекс ишлов беришди. Ғўзаларни иккинчи марта қондириб суғориш давом этяпти. Сувга, ўғитга тўйган ғўза тез ва соғлом ривожланмоқда. Звено пахтакорларининг самарали меҳнати туфайли пайкаллардаги ғўза ниҳоллари текис кўсакламоқда.

Коллективнинг Мусурмон Назаров, Аҳрол Назаров, Эсон Омонбоев, Лапас Бобонов сингари ишчан аъзолари кузги хирмоннинг баракали бўлиши учун барча тадбирларни кўришяпти.

С. МУСТАФОЕВ.

* * *

КПСС XXIV съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этаётган Оққўрғон районидаги Ҳамза номли колхознинг миришкор деҳқонлари ғўза, каноп парваришини кун сайин авж олдирмоқдалар.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Владимир Тен бошлиқ бригада колхозда илғорлардан ҳисобланади.

Коллектив шонли беш йилликнинг тўнғич йилида 52 гектар майдонга чигит, 51 гектарга каноп эккан эди. Яхши парвариш қилинган экинлар гуркираб ўсмоқда. Ҳар тупда ғуж-ғуж шона, 4—6 тадан гул бор.

Ҳосил чўғини ҳисоблаб чиққан бригада деҳқонлари гектаридан 28,5 центнер ўрнига 35 центнер «оқ олтин», 200 центнердан «кўк олтин» олишга бел боғлашди.

Ҳозир бригададаги пахта майдонига учинчи марта ишлов берилмоқда. Канопнинг ашаддий душмани бўлган зарпечак йўқотиляпти.

Механизатор Лян Семён, сувчилардан Ўразбой Турдиқулов, Лева Ан, колхозчилардан Уралгуш Анорбоева, Қилич Фозилбеков, Билол Дуйсенбековлар мўл ҳосилга пухта замин яратишмоқда.

Р. АНОРБЕКОВ.

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

Совет—Корея шартномасининг ўн йиллигига бағишлаб 5 июлда Москва жамоатчилиги вакилларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, РСФСР Министрлар Совети Раиси Г. И. Воронов, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари М. А. Яснов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков ва бошқа ўртоқлар ҳозир бўлдилар. Корея Халқ Демократик Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Рем Тхэ Дюн ва бошқа корейс ўртоқлар ҳам шу ерда бўлдилар.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков шартнома иккала мамлакат ўртасида қардошларча ҳамкорликни ривожлантиришда янги саҳифа очганлигини, ўзаро алоқаларни янада мустаҳкамлаганлигини, халқларимиз ўртасида марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципларига асосланган дўстликни янада мустаҳкамлашга хизмат қилганлигини таъкидлаб ўтди.

КХДРнинг СССРдаги элчиси Рем Тхэ Дюн ўз нутқида шартнома иккала мамлакат халқлари ўртасида традицион ҳамкорлик, дўстлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш учун катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

(ТАСС).

БОЛГАРИЯЛИК ДЎСТЛАР МЕҲМОНИМИЗ

Кеча Болгария касаба союз делегацияси Тошкентга келди. Делегация составида Хасково округи касаба союзи ўлка комитетининг раиси Иван Илев, Димитров шаҳар касаба союзи советининг раиси Василь Грозев, Хасково шаҳридаги Димитров номли тўқимачилик комбинати завод комитетининг раиси Ирина Кузьминова бор.

Болгариялик дўстлар Тошкентнинг диққатга сазовор жойларидан В. И. Ленин Марказий музейининг филиали, Санъат саройи, Навоий ва Ҳамза номли театрлар, болгариялик қурувчилар томонидан Тошкент болалари учун қуриб берилган мактабни бориб кўришади.

Делегация аъзолари Тошкентда 11 июлгача меҳмон бўлишади.

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШ — ЗАРБДОР ФРОНТ

КЎК ЗАМИН

Ўроқчилар шу кунларда тўртинчи ўримга тайёргарлик кўрмоқдалар. Совхоз директорининг қувончи ичига сиғмайди: тўртинчи ўрим кетидан бешинчи бўлар ундан кейин олтинчи бўлса ҳам эҳтимол — фермалар учун ем-хашак бемалол бўлади.

Михаил Ефимовичнинг кабинетида бултурги улкан ғўза тупи ёнига бир боғ янги беда қўйилипти. Бўлиқ пахта билан ёнма-ён қўйилишига арзигудек беда. Красильниковнинг уларга қараб кўзи тўймайди.

Директор яхши кўздан кечириб ҳам улгурмасдан совхозга район партия комитетининг секретари Муҳиддин Каримов келиб қолди. Шунда у дафатан:

— Қанча сенаж тайёрланди? —деб сўради.

Минг тоннадан ошиб кетди, —жилмайиб жавоб қилди директор.

Секретарь пахтани сўраб ўтирмади, пахта иши жойида эканлигини билар эди. Беда эса ташвишга солади. Чунки баъзи хўжаликларда бедани иккинчи даражали экин, деб қараб келаётганлар йўқ эмас. (Красильниковнинг совхози бундан мустасно) ҳамма ерда бу экинни расм қилиш учун неча йиллар вақт талаб этилиши назарда тутиладиган бўлса райком секретарининг берган саволи бекорчи гап бўлмайди.

Михаил Ефимович жавоб бериш ўрнига Каримов билан бизни машинасига ўтказиб бедазорларнинг ўзини кўрсатиш учун олиб кетди.

Совхозда беда аллақачонлардан бери экилиб келади. Баланд ва қалин бедазорни кўриб киши қувонади. Бу йил 830 гектардан ошиқ ерни ёки ҳамма экинзорнинг 22 процентини эгаллаган. 1959 йилда беда асос қилиб олинган тўққиз далали алмашлаб экиш ишлаб чиқилган эди. 1971 йилда совхоз батамом ротацияга кирди. Бу гап тўққиз далада беда экилиб чиққанлигини билдиради.

Беда экиб ўтилган, деган гапимиз оддий бир гап эмас. Бедазор—пахтазорнинг ўғитидир, чунки у тупроқни азот билан бойитади. Тупроқ структурасини анчагина яхшилайди. Бедазорни бузиб пахтазор қилинган ерларда одатда пахтанинг ашаддий душмани—вильт касаллигига камроқ чалинади.

Красильников беда ҳақида илҳом билан ва хаттоки фахр билан ҳикоя қилади. Унинг беданинг қудратли ҳосилдорлик кучига бўлган эътиқоди ва ишончи кишини мафтун қилади.

— Ажойиб экин!— дейди Михаил Ефимович-алмашлаб экишнинг асосий бўғини ҳосилнинг кўк заминидир.

Алмашлаб экиш режасига мувофиқ экилган далалардаги пахта ҳосилдорлигининг рақамлари беданинг нима эканлигини жуда яхши таърифлаб беради. Бу гапнинг далили учун ҳеч бўлмаганда иккита рақам келтирамиз: совхоз алмашлаб экиш жорий этилганга қадар гектар бошига 17—18 центнердан пахта олиб келган бўлса, ҳозирда муқим 27—29 центнердан ҳосил кўтармоқда. Бултур совхоз давлатга салкам саккиз минг тонна пахта сотди.

Райком секретари беданинг аҳволига қизиқаётиб ем-хашакни ҳам назарда тутган эди. Беда—ажойиб кўк ем, хушбўй, сер калорияли, пичан-оқсилли витамин ун, сенаждир. Бултур гектар бошига 116,7 центнердан пичан йиғиб олинди.

— Озуқа базасини яхшилаш билан,— дейди Михаил Ефимович,— сут ва гўшт етиштиришни, бинобарин уларни давлатга сотишни анча яхшилаш имкониятига эга бўлдик.

Бултур ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут ўрта ҳисобда 3745 килограммдан бўлди. жами эса 23 минг центнердан зиёд сут соғиб олинди. Қарийб 3,5 минг центнер гўшт етиштирдик.

Қилган ишларимиз охирги марра эмас. Совхоз коллективи яқин йиллар ичида пахта ва бедадан янада кўпроқ ҳосил олиш, кўпроқ сут соғиш, кўпроқ гўшт етиштириш учун алмашлаб экиш системасини янада такомиллаштиради. Бу тадбир совхозимизнинг КПСС XXIV съезди қарорларига берган амалий ва конкрет жавобидир.

Катта-катта майдонларни бедазор қилиб қўйиш, беда ҳосилини кўпайтириш пахтага яхши хизмат қилишдан ташқари ем-хашак проблемасини тўла-тўкис ҳал этиш учун курашда ҳам авалгидек катта роль ўйнайди.

Республикада «Малик» совхозининг изидан бораётган хўжаликлар тобора кўпаяётганлиги қувонарли бир ҳолдир. Айрим хўжаликларгина эмас шу билан бирга бутун-бутун районлар пахта-беда алмашлаб экишдан иборат мустаҳкам йўлга ўтмоқдалар.

Яқин ўтмишда Қорақалпоғистон АССРнинг Амударё районида беда унитилиб қўйган эди. Ҳолбуки бу ўлка бир вақтлар беда билан донг таратган эди. Шу ерда, Амударё этакларида моҳир деҳқонлар бедадан йилига 7—8 ҳосил ўриб олишар эди.

Амударёликлар бултурги йилнинг ўзидаёқ қарийб 1500 гектар ерни бедазорга айлантирганликлари мақтовга сазовор бир ишдир. Бу ердаги бедазорларни 5000 гектаргача етказиш учун қатъий йўл тутиляпти.

Ростини айтганда фақат амударёликлар эмас, балки бутун республика бедага жиддий кўз тикмоқда. Беш йиллик охирига бориб 600 минг гектар ер бедазорга айлантирилиб суғориладиган ерлардаги ҳосил гектар бошига камида 150 центнердан бўлади.

КПСС Марказий Комитетининг 1969 йилги июль пленумида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев айтган эдики, кўпгина колхоз ва совхозларда пахта билан беда алмашлаб экилмаётганлиги пахтачиликни юксалтиришни тўхтатиб турган сабаблардан биридир.

Республиканинг партия ташкилоти ва деҳқонлари ана шу тўғри танқиддан ўзларига керакли хулоса чиқариб олдилар. Шуни айтиш кифояки бултурги мавсумнинг ўзидаёқ суғориладиган ерлардаги бедазорлар 315 минг гектарни ташкил этди.

Бу тадбирларнинг самараси тездан кўрина бошланди. Бултур пахтадан рекорд ҳосил олинди: 4 миллион 668 минг тонна пахта топширилган.

Аммо ҳали бедага бўлган муносабатини ўзгартирмаган хўжалик раҳбарлари ҳам учрайди. Алмашлаб экишни жорий қилишга чинакам енг шимарилган ҳозирги пайтда беда уруғи танқислиги сезилиб қолди.

Шу муносабат билан Ўзбекистонда беда уруғи етиштирувчи иқтисослаштирилган катта-катта хўжаликларни яратишга қаратилган ташаббус ҳар томондан маъқуллашга сазовордир.

Пахтадан мўл ва турғун ҳосил кўтаришнинг тўғри гарови бўлмиш унинг кўк замини, яъни алмашлаб экиш далада ҳоким бўлиб қолиши исталган дамлар тобора яқинлашмоқда.

Я. МАКАРЕНКО,
И. МУҚИМОВ.
(«ПРАВДА»нинг махсус мухбирлари).

Ўзбекистон ССР, Сирдарё областидаги «Малик» совхози. 1971 йил 6 июль.

КОМБИНАТ ЗАФАРИ

КПСС XXIV съезди қарорларидан илҳомланган Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ой сайин меҳнат ғалабалари қучмоқдалар. Янги бешйилликнинг ярим йиллик маҳсулот реализация қилиш топшириғи муддатидан анча олдин адо этилди. Уйсозлар ўтган олти ой ичида пландан ташқари 630 минг сўмлик қурилиш материалларини буюртмачиларга етказиб бердилар.

— Ярим йилда,— дейди комбинат директори ўртоқ А. Кашипов,— ҳар бир ишчининг меҳнат унумдорлиги 4 процентга ошди. Айниқса, Леонид Тарасеевич бошлиқ 1-завод коллективининг эришган муваффақияти қувончлидир. Завод меҳнат аҳли иш вақтидан унумли фойдаланиш, ички резервларни қидириб топиб, ишлаб чиқаришга жорий этиш, социалистик мусобақани қизитиб юбориш натижасида июнь ойи плани ҳам, ярим йиллик топшириқ ҳам шараф билан уддаланди.

Маҳсулот реализация қилиш плани 134 процентга, товар маҳсулоти ишлаб чиқариш 107 процентга адо этилди. Йиғма темир-бетон тайёрлаш топшириғи ҳам ошириб бажарилди.

Эришган муваффақият, сўнгги чегара эмас. Уйсозлар халқ, партия ва ҳукуматимиз олдида берган ваъдалари устидан албатта чиқадилар, меҳнаткашларга кўплаб сифатли ва бежирим уй-жойлар қуриб берадилар.

СУВЧИ

Кун бўйи тер тўкди, бел боғлаб қуёш,
Водийлар кўксига пуркаб нурини.
Ниҳоллар таъзимкор, сокин эгди бош,
Эмиб саратоннинг юрак қўрини.

Ғўзалар қорамтил ранг тортди, чанқоқ,
Қилт этган эпкин йўқ, мудрайди ҳаво.
Тебранмас сукунат сақлаб ҳар япроқ,
Ташна лабларига ахтариб даво...

Оқшом кокилини ёяр ҳадемай,
Салқин шабадаси жоннинг роҳати.
Кезади пайкаллар оралаб тинмай,
Баҳр олиб очилар, ғунчалар қати.

Эшиб қийиқчасин, танғиб пешана,
Миришкор сувчи шай, бедору, сергак.
Ҳар шона, ҳар гули дурдан нишона,
Ғўзага меҳрининг чашмаси керак.

Фарзанддай ардоқлар ниҳолларини,
Кўз қорачўғидай асрар авайлаб,
Майлига этса бахш қалбда борини,
Қулф урса пайкаллар, гуркираб, яйраб.

У билар фахри ҳам, ифтихори ҳам,
Тинч ҳаёт, қудрату, бойлиги шундан.
Эл аро обрўси, эътибори ҳам,
Дўстларга чин ҳотамтойлиги шундан.

Шу туйғу миришкор деҳқон ҳамроҳи,
Об-ҳаёт етаклар эгат оралаб.
Сут каби ёритиб атрофни моҳи,
Сув билан водийга боқар мўралаб....

Сув тарар, ҳар ниҳол томирига сув —
Қон бўлиб оқсин деб, муздек ёқсин деб,
Қалбида тотли ҳис, туганмас орзу —
Ҳар ғўза тўқ-шиға кўсак тақсин деб.

Тун тонгга уланиб, ўтади бедор,
Лек сувчи бардошли, руҳи ҳам тетик.
Қуёшдан нур эмиб пайкаллар такрор,
Жамолин кўз-кўзлар, камолга етук.

Эшиб қийиқчасин танғиб пешона,
Водийга боқади сувчи қадди ғоз.
Ҳар шона, ҳар гули дурдан нишона,
Чексиз пахтазорга қалбда бор ихлос.

Усмон ЖОНГИТОВ.

ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «Маданият» колхозининг Эргаш Раҳимжонов бошлиқ участка аъзолари бу йил пайкалларда сабзидан мўл ҳосил кўтаришмоқда. Суратда: (чапдан) участка бошлиғи Эргаш Раҳимжонов ва звено бошлиғи Муҳит Акбаровлар сабзи пайкалида.

Ф. Абдурасулов фотоси.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒАЛЛА ЎРИМ-ЙИҒИМИНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 6 ИЮЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — бир кунлик ўсиш, иккинчи стун — мавсум бошидан бери ўрилгани.

Калинин	17,7	91,7
Оққўрғон	1,6	76,9
Ўрта Чирчиқ	4,0	70,1
Бекобод	1,8	60,9
Оржоникидзе	—	56,7
Бўка	—	55,4
Пискент	13,7	53,5
Янгийўл	1,5	53,2
Юқори Чирчиқ	1,6	37,9
Бўстонлиқ	0,6	11,4
Область бўйича	4,1	51,2

МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КЎПАЙМОҚДА

Ангрен керамика комбинатининг ишчи ва хизматчилари ишлаб чиқариш қувватларини тобора ошириб боришмоқда. Айни вақтда қурилиш материалларини янада сифатли ва чидамли бўлишлиги учун янги техника ва механизмларни ишлаб чиқаришга кўплаб тадбиқ қилмоқдалар.

Шу кунгача 2 миллион 890 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Корхонанинг қуввати ўтган йил шу даврдагиларга нисбатан 56 процент ўсди. Йил бошидан бери 110 минг квадрат-метрдан ортиқ керамика трубалари, 274 минг, квадрат-метрдан ортиқ ҳар хил плиткалар ишлаб чиқарилди. Пландан ташқари 25 минг квадрат-метрдан ортиқ сирланган плитка қурилишларга юборилди.

Бундай муваффақиятларга машина-механизмлардан унумли фойдаланиш натижасида эришилди. Сирловчи Н. Рибникова, прессловчи Л. Масякина, оператор П. Дмитрев ва шунга ўхшаш ишчилар кунлик нормаларини 110-115 процентдан бажариб, коллектив муваффақиятига ўз ҳиссаларини қўшдилар.

Йил бошида корхона ишлаб чиқариш қуввати ортиб янги цех ишга туширилди. Бу цех асосан миллий арнаментли плиталар ишлаб чиқаради. Ҳозирги пайтда цех коллективи машиналарнинг бор қувватидан фойдаланиб, янги ўрнатилган агрегатларни қисқа вақт ичида ўзлаштириб олишга ҳаракат қилмоқда. Ишчилардан Т. Султонов, А. Бойишев, Қ. Қуролова каби ишчилар бир сменада 120 квадрат-метр плитка ўрнига 150 квадрат-метр сифатли плита ишлаб чиқариб, ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда.

Қурилиш материалларининг сифатли бўлишини таъминлаш учун «СМ-46ГА» маркали қопловчи конвейер бир кеча-кундузда 1 минг 500 квадрат-метр плитка ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган автомат линия ишга туширилди. Конструкторлардан В. Матюшев, В. Чугреев ихтирочилик таклифлари киритиб, қўл кучи билан бажариладиган ишларни механизмлар зиммасига юклаш борасида доимо изланишмоқда.

КПСС XXIV съезди Директиваларида керамика маҳсулотлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш лозимлиги қайд этилган. Комбинат ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ҳам республикамиздаги илғор завод ва фабрика коллективларининг тўққизинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш учун олган мажбуриятини қайтадан кўриб чиқиб, қўшимча мажбурият қабул қилишди. Шу йил планга қўшимча равишда 10 минг квадрат-метр пол плиткалари, 50 минг квадрат-метр деворга ишлатиладиган сирланган плиткалар ишлаб чиқарилади ва пландан ташқари 98 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

Тўққизинчи беш йилликнинг охирига бориб, комбинат ишлаб чиқариш қуввати яна ҳам ортади. Янгидан-янги конвейер ва агрегатлар ишга туширилиб, меҳнат унумдорлиги юксалади. Беш йиллик охирига бориб, 760 минг квадрат-метр сирланган плитка, 524 минг метр керамика трубалари ишлаб чиқарилади.

М. ЭГАМҚУЛОВ.

КОММУНИСТ Камол Муҳиддинов Тошкентдаги «Компрессор» заводининг пешқадам токарларидан. Айни кунларда у меҳнат вахтасида туриб ишлаб, 1973 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Суратда: ўртоқ К. Муҳиддинов иш устида.

И. ГЛАУБЕРЗОН ва В. СИРОТКИН фотоси.

ШАҲАР — ҚИШЛОҚҚА

ПАХТАКОРЛАРГА КЎМАКДОШМИЗ

КПСС XXIV съездида уқтирилганидек, қишлоқ хўжалигини юксалтириш фақат қишлоқ меҳнаткашларига боғлиқ бўлмай, балки, кўп жиҳатдан саноат ходимларининг, фан ва техника арбобларининг куч-ғайратларига, уларнинг доимий ёрдамларига ҳам боғлиқдир. Куйбишевраойн меҳнаткашлари съезд қарорларига жавобан қишлоққа кўрсатилаётган оталиқ ёрдами кўламини тобора кенгайтирмоқдалар. Бу ҳақда район партия комитетининг иккинчи секретари Г. П. Степенко мухбиримизга қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди.

Районимиз саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг коллективлари кўп йиллардан бери Бекобод район колхоз ва совхозларига оталик ёрдами кўрсатиб келмоқдалар. Йирик корхоналаримиздан ҳисобланган трактор заводи 1-«Далварзин» совхозини, «Ташкенткабель» заводи 3-«Далварзин» совхозини, экскаватор заводи Ойбек номли совхозни оталикка олган.

Трактор заводи машинасозлари билан 1-«Далварзин» совхози пахтакорлари ўртасидаги дўстликнинг ўз тарихи бор. Бу дўстлик йил сайин мустаҳкамланиб камол топмоқда. Ҳар йили баҳорда ишчилар қишлоққа меҳмон бўлиб боришади. Ўшанда бир пиёла чой устида йиллик режалар тузилади, камкўстлар аниқланади.

Ўтган йили завод ишчилари кучи билан совхоз фермаси тўла механизациялаштирилди. Молларни водопровод суви билан суғориш йўлга қўйилди. Водопровод қурилиши учун 8 тонна труба ва бошқа хил металл ускуналар сарф бўлди. Устахонага эса 15 та аккумулятор, 5 та генератор, 50 та стартер ва бошқа керакли механизмлар тақдим этилди.

Бу йил ҳам ишчилар пахтакорлар ҳузурида бўлишди. Деҳқонлар илтимоси билан чигит экиш кампанияси даврида завод ишчиларидан тузилган ремонтчилар бригадаси совхозга жўнатилди. Улар ўз кўчма устахоналари билан совхоз техникасига хизмат қилишди. Орадан бир ҳафта ўтмай совхоз эҳтиёжи учун бир тонна металл бурчакча, ярим тонна тунука, 300 килограмм электрод, 400 килограмм мустаҳкамловчи болтлар етказиб берилди. Махсус бригада совхоз дала шийпонларини янги мавсумга тайёрлашда иштирок этди.

«Ташкенткабель» заводи ишчилари кўрсатаётган ёрдамдан 3-«Далварзин» совхози меҳнаткашлари беҳад мамнундирлар. Корхона ишчиларининг кучи билан совхоз посёлкаси тўла телефонлаштирилди. Совхозда қурилаётган 90 ўринли болалар боғчаси ва 640 ўринли мактабни ҳам тезроқ фойдаланишга топширишга ишчилар ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ҳар иккала объектнинг дераза ромлари ва эшик блоклари заводда тайёрлаб берилаяпти. Кабелчилар совхознинг 500 ўринли клубига ўриндиқлар ҳам етказиб беришди. Бунинг учун 30 кубометр пахта сарф бўлди.

Район саноатчиларининг кучи билан хўжаликларда болалар боғчалари, дала шийпонлари бунёд этилаяпти. 1-«Далварзин» совхозида ҳозир ишчилар қўли билан қурилган иккита дала шийпони ишлаб турибди. Ойбек номли совхоздаги дала шийпонлари ва боғчалар эса ремонтдан чиқарилди.

Экскаватор заводи коллективи Ойбек номли совхозга доимий оталик ёрдами кўрсатиб келмоқда. Сўнгги йилларда совхозга турли маркадаги 6 та станок етказиб берилди. Устахонадаги токарлик ва фрезерлик станоклари эса капитал ремонтдан чиқарилди. Техника янги мавсумга тайёрланди. Ремонт учун зарур бўлган барча эҳтиёт қисмлари ва ускуналарни ишчиларнинг ўзлари заводдан олиб келишди.

Ҳозирги кунда пахтакорлар билан бир қаторда корхона ишчилари ҳам пахта йиғим-терим кампаниясига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Терим агрегатларини ремонт қилиш ва мавсумга тўла шайлаб қўйиш учун қўшимча тадбирлар амалга оширилаяпти.

Ишчилар билан деҳқонлар ўртасидаги дўстлик бундан буён ҳам мустаҳкамланиб бораверади. Шаҳар қишлоққа, қишлоқ эса шаҳарга кўмакдошдир.

КАДРЛАР — ОЛТИН ФОНДИМИЗ

Қурилишда машина ва механизмларнинг қанчалик катта роль ўйнаши ҳаммага маълум. Улар бинокорнинг оғирини енгил, мушкулини осон этади.

Қурилиш кўлами кенгайиб бориши билан бирга машина ва механизмлар кўпаяди, уларни бошқариш учун механизаторларга бўлган эҳтиёж ҳам кундан-кунга ортиб боради.

Партия-ҳукуматимиз қурилишни кадрлар билан таъминлаш масаласига катта аҳамият бериб келмоқда. СССР Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971-1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съездининг Директиваларида **«Ёшларнинг ишга киришдан олдин ихтисос эгаллашини қоида қилиб олиб, ҳунар-техника ўқув юртларида... малакали ишчилар тайёрлаш кўпайтирилсин... Қишлоқ хўжалиги, қурилиш, енгил саноат, озиқ-овқат саноати, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари учун кадрлар тайёрлаш тағин ҳам тезроқ суръатлар билан амалга оширилсин»,** дейилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети ҳам ўтган йили шу масала юзасидан қарор қабул қилди. Ана шу қарорни ҳаётга татбиқ этиш йўлида трестимизда бир мунча ишлар амалга оширилмоқда.

Трестда ёшларнинг касб танлашига ёрдам берувчи кенгаш тузилди. Бу кенгашга трест ва бошқармалардаги кадрлар билан шуғулланувчи ходимлар бош инженерлар киритилган. Кенгаш ўзининг биринчи йиғилишидаёқ иш планини тузиб чиқди ва шу план асосида иш олиб бормоқда.

Тошкент шаҳар халқ маорифи бўлими билан келишилган ҳолда трестимизга Тошкентдаги 210 ва 105-мактаблар бириктириб қўйилди. Кенгаш ана шу мактабларни битириб чиқувчиларда механизаторлик касбига муҳаббат уйғотиш, уларни механизаторларнинг яратувчилик меҳнати билан таништириш мақсадида кўпгина тадбирларни амалга оширмоқда. «Оргтехстрой» тресети ёрдамида механизаторларимизнинг ҳаётини акс эттирувчи кинолавҳалар тайёрланмоқда. Бу кинолавҳалар мактабларда ва телевидение орқали ўқувчиларга кўрсатилади.

Механизаторларимизнинг Тошкент ҳуснига-ҳусн қўшишдаги хизматларини кўрсатиш ниятида иккала мактабда фотостенд ташкил этилди.

Қурилиш объектларига экскурсиялар уюштириш, мактабни битирувчилар билан кекса, обрўли, ўз касбидан бахтини топган кишилар учрашувини ўтказиш ҳамда механизаторлар билан ўқувчиларнинг шаҳар ташқарисига биргаликда саёҳатини ташкил этиш ҳам планлаштирилган. 1, 2, 3-механизация бошқармалари 105-мактабга, 4. 7. 8-механизация бошқармалари эса 210-мактабга бириктириб қўйилган.

Маълумки, ҳамма нарсани кадрлар ҳал қилади. Қаерда кадрлар билимли, ўқувли, етарли бўлса, ўша ерда иш унумли, план юз бўлади. Масалан, бизнинг бошқармамизни олайлик. Биз механизаторлар сафини доим ёшлар билан тўлдириб борамиз. Бу ёшлар бошқармамизда слесарь, юкчи ёки ёрдамчи ишчи бўлиб ишлаб юриб, кечқурун ўқув комбинатида бульдозерчи, экскаваторчи ва грейдерчи ҳунарларини эгаллашади. Кадрлар билан ишлашнинг яхшиланганлиги ажойиб самара бермоқда. Давлат планларини доим ошириб бажаряпмиз. Юбилей йилида бошқарма бўйича пландаги 2 миллион 309 минг ўрнига 2 миллион 548 минг сўмлик тупроқ ишлари бажарилиб, план 110,4 процент қилиб адо этилди. 3-ва 4-кварталда трест кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлдик. Бу байроқ абадий сақлаш учун қолдирилди.

Коллективимизнинг олтин фонди ҳисобланган кадрларимизнинг фидокорона меҳнатлари туфайли съезд йилнинг биринчи квартал плани ҳам ошириб бажарилди. 850 минг сўмлик тупроқ ишлари амалга оширилди.

«Даромадга қараб буромад» деганларидек механизаторларимиз ўз меҳнатларига яраша яхши ҳақ олишмоқда. Ўтган йили бир ишчининг ўртача иш ҳақи пландаги 1883 ўрнига 2363 сўмни ташкил этди. Яъни бир ишчи ўртача бир ойда 188 сўмдан ҳақ олди.

Баъзи ёшлар ўрта мактабни тугатгандан сўнг қурилишга, завод ёки фабрикага бориб ишлашдан ор қилишади. Мен бошқармамиздаги ёш механизаторларни кузатар эканман, қалбимни улар билан фахрланиш туйғуси қамраб олади. Ёш ишчиларимиз кундузи қурилиш объектларида тер тўкиб меҳнат қилишади. Кечқурунлари техникум ва олий ўқув юртларида ўз билимларини оширмоқдалар. А. Юсупов, В. Камерний, Т. Кириллов каби ўнлаб ёшлар ҳаётдан аллақачон ўз ўринларини топиб олишган.

Келинг, яхшиси касби ва орзулари ҳақида икки ёшнинг ўзидан эшитайлик.

Турсунбой ЭРГАШЕВ: — Мен 1966 йили шу бошқармага слесарь бўлиб ишга кирган эдим. Экскаватор ва бульдозерларни эпчиллик билан бошқараётганларни кўриб, ҳавасим келиб юрарди. Айниқса, экскаваторчиликка ишқим тушиб қолди. Слесарь бўлиб ишлаб туриб, ўқув комбинатида экскаваторчиликка ўқидим. Шундан бери экскаваторчи бўлиб ишлаяпман. Ўз касбимдан жуда хурсандман. Ишлаш билан бирга кечқурун олий ўқув юртида ўз билимимни оширмоқдаман.

Люба БУРЛАЦКАЯ: — Мен болалигимда уйимиздан унча узоқ бўлмаган қурилишга бориб, учқун таратиб ишлаётган пайвандчиларнинг ишини узоқ вақт мароқ билан томоша қилиб ўтирардим. Электр-пайвандчилик касбига ўшанда муҳаббат қўйган эдим.

Урта мактабни битирганимдан сўнг, ҳеч иккиланмай Чирчиқдаги 19-ҳунар-техника билим юртига ўқишга кирдим. 1968 йилдан бери шу бошқармада ишлаяпман. Тошкентнинг гуллаб-яшнашида менинг озгина бўлса ҳам улушим борлиги учун касбим билан фахрланаман.

Бошқармамизда механизаторликдан бахт топган обрў қозонган бинокорлар кўплаб топилади. Ўсар Икромов, Усмон Абушакин, Гэ Сю-Минь, Николай Потапов, Ваҳоб Ҳожиматов, Фёдор Гольцевлар бошқармамиз фахри ҳисобланади. Бу тажрибали, меҳнаткаш кишиларнинг самарали меҳнати муносиб тақдирланган. Масалан, Ваҳоб Хожиматов Меҳнат Қизил Байроқ, Николай Потапов ва Фёдор Гольцев «Ҳурмат Белгиси» ордени билан мукофотланган.

Ҳамма ҳунарлар каби қурувчилар мададкори—механизатор бўлиш ҳам яхши ҳунар! Сафимизга келинг!

Т. ОДИЛОВ,
«Главташкентстрой»га қарашли «Строймеханизация» тресети ёшларнинг касб танлашига ёрдам бериш кенгашининг аъзоси. 4-механизация бошқармасининг бош инженери.

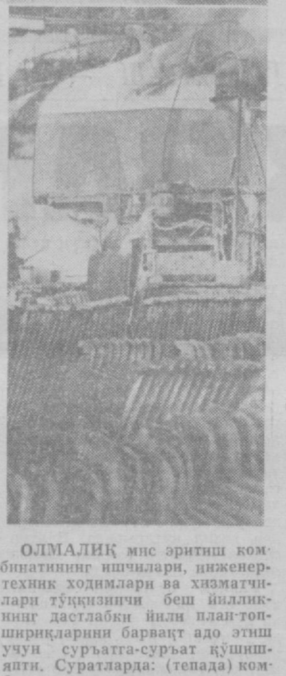

ОЛМАЛИҚ мис эритиш комбинатининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йили план-топшириқларини барвақт адо этиш учун суръатга-суръат қўшишяпти. Суратларда: (тепада) комбинатнинг илғор смена мастери ўртоқ К. Шеров, (пастда) қуюв цехининг умумий кўриниши.

СЪЕЗД МАТЕРИАЛЛАРИ — ОММАГА

ЗЎР ҚИЗИҚИШ БИЛАН

Ўрта Чирчиқ районн меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди ҳужжатларини партия ва комсомол маорифи системаларида чуқур ўрганмоқдалар. Районда ташкил этилган 50 бошланғич сиёсий мактаб, 122 марксизм-ленинизм асослари мактаби, 22 назарий семинар ва район партия активи мактабида 4818 киши (жумладан 3378 коммунист) мунтазам равишда ўз сиёсий савиясини оширмоқда. Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари машғулотларнинг ўз вақтида ўтишига эришмоқдалар.

Партия XXIV съезди қарорларини меҳнаткашлар онгига етказишда 209 пропагандист иш олиб бормоқда. Уларнинг кўпи партия, совет ва хўжалик раҳбарлари, халқ хўжалигида ишлаётган қишлоқ зиёлиларидир. Район партия комитети пропагандистлар билан мунтазам иш олиб бормоқда. Улар учун назарий методик лекциялар уюштириб турибди.

Район партия комитети ҳузуридаги сиёсий маориф кабинети қошида пропагандист бурчаги ташкил этилган. Унда съезд материаллари тўпланган. Кабинетда консультантлар навбатчилик қилишади.

«Коммунизм», «Партия XXII съезди, «Северний маяк», «Полярная звезда» колхозлари, металл конструкциялар заводи, район даволаш ва санитария бирлашмаси, 48-мактабда сиёсий машғулотлар юқори савияда ўтиб турибди. Айниқса, А. Гайдар номидаги 48-мактабда ташкил этилган марксча-ленинча фалсафани ўрганиш семинарининг иши мақтовга сазовордир. Машғулотда ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаётган, уларга пухта билим бераётган 22 ўқитувчи сиёсий-назарий билимларини оширмоқда. Семинар раҳбари — пропагандист ўртоқ А. Шипилова ҳар бир машғулотнинг мазмунли, ғоявий жиҳатдан етук бўлишига интилади. Шу сабабли ҳар бир тема чуқур, атрофлама ўрганилмоқда. Пропагандист «Совет жамиятининг социал-сиёсий тараққиёти ва партиянинг вазифалари» темасини ўтганда жамиятнинг социал тузилишидаги ўзгаришлар, совет халқи бирлигининг тобора мустаҳкамланиши, социалистик демократиянинг ривожланиши, Совет давлатининг мустаҳкамланиши тўғрисида кўп масалаларни ёритиб, республика, область ва район миқёсидаги факт ва рақамларни келтирди, халқлар дўстлиги ҳақида гапирди. Ўрта Чирчиқ районн аҳолиси ҳам кўп миллат вакилларидан иборат эканлигини, уларнинг аҳил оила бўлиб яшаётганлигини конкрет мисоллар билан тушунтирди. Айниқса «Янги кишини камол топтириш — партиянинг коммунистик қурилишдаги энг асосий вазифаларидан бири» темасини ёритганда, Совет мактабининг роли ва ўқитувчиларнинг вазифаси ҳақида, уларнинг ёш авлодни тарбиялашдаги бурчлари ҳақида гапириб, ўзлари ишлаётган мактаб ҳаётидан кўплаб мисоллар келтирди. Шунингдек, В. А. Цой пропагандистлик қилаётган йўл қурилиши бошқармаси, колхозлараро қурилиш бошқармаси (пропагандисти Л. В. Бризгалова) партия ташкилотлари ҳузурида ташкил этилган сиёсий мактаблар иши ҳам мақтовга лойиқ. Қувончли томони шундаки, кўп пропагандистлар машғулотларни ўтказишда диаграмма, турли схема, сиёсий карталардан яхши фойдаланадилар. Айрим партия ташкилотлари эса (район даволаш-санитария бирлашмаси ва бошқалар) пропаганда ишида техника қуролларидан, В. И. Лениннинг нутқи ёзилган пластинкалар, диафильмлардан фойдаланадилар.

Районда оммавий-сиёсий ишлар ва лекция пропагандасига катта аҳамият берилмоқда. КПСС XXIV съезди материалларини кенг меҳнаткашлар орасида пропаганда қилишда 486 агитатор, 1334 сиёсий ташкилотчи, 572 сиёсий ахборотчи, «Билим» жамиятининг 360дан ортиқ аъзоси қатнашмоқда. Улар учун инструктив йиғилишлар тез-тез ўтказилиб турилибди. Колхоз ва совхозларнинг дала шийпонларида, корхона, муассасалардаги қизил бурчакларда суҳбатлар, лекциялар уюштирилиб, халқимизга партиянинг муҳим ҳужжатлари чуқур тушунтирилмоқда.

Ҳадемай партия маорифида якунловчи машғулотлар бўлиб ўтади. Уни юқори савияда ўтказиш ҳозирги куннинг асосий вазифасидир. Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари, пропагандистлар барча имкониятларни ишга солиб, ўқув йилини намунали якунлашга ҳаракат қилмоқдалар.

И. БОБОХОНОВ,
Ўзбекистон КП область комитети сиёсий маориф уйи мудирининг ўринбосари.

ЭНГ МУҲИМИ — СИФАТ

Бўёқ цехининг кенг, ҳашаматли хонаси, ҳар хил машиналар, автоматлар гувуллаб ишлаб турибди. Махсус коржома кийган кишилар машиналар ёнида, уларнинг ҳаракатини сезгирлик билан кузатадилар. Цехни бир киши оралаб юрибди. Ўрта бўйли, тўладан келган, 45 ёшлар чамасидаги бу киши машиналар бўлимига ўтганда бир лаҳза тўхтаб ниманингдир товушига диққат билан қулоқ сола бошлади. Сўнг бирдан қориштириш машинаси томон югурди.

— Ҳасанов, барабанни тўхтатинг!

Аппаратчи Исмоил Ҳасанов ўзига қараб келаётган Эргаш акани кўрди-да, нима гап деб суриштирмасдан кнопкани босди. Эргаш Юсупов агрегат тўхтагач барабан тепасига чаққонлик билан чиқиб, унинг қопқоғини очди.

— Буни қара, Исмоил,— деди у Ҳасановни ёнига чақириб —барабанга хомашё тиқилиб қолипти, бунинг устига канифол кўпайиб кетган. Маҳсулотнинг брак бўлишига оз қопти-я! Хушёр бўлиш керак.

Эргаш Юсупов шу заҳоти техорук Игорь Бутинни чақирди. Учовлашиб барабандаги хомашёни нормаллаштиришга киришдилар.

Кечагидай ёдида. У худди мана шу агрегатни бошқарарди Бир куни уни завод директори чақириб қолди. Қабулига борганида директор унинг қўлига бир қоғоз тутқазди. Буни яхшилаб ўқи. Кейин жавобини қиларсан, деди. Эргаш хатни қўлига олиб, уни кўздан кечира бошлади. Хат Фрунзе шаҳридаги қурилиш ташкилотларининг биридан келган экан: «Юборган бўёқларингиз сифатсиз бўлгани учун ишлатиш имконияти бўлмади. Уларни ўзларингизга қайтариб юбордик...»

— Мана шуларнинг ҳаммаси сизнинг участкангиздан чиққан маҳсулот,— деди директор истеҳзо билан Эргашга,— кўрдингизми, эътиборсизлик қандай оқибатларга олиб келади.

Шу пайт Эргашнинг бошидан

РЕПОРТАЖ

бир челак совуқ сув қуйилгандек бўлди. Нима дейишини, ўзини қаерга қўйишини билмай қолди. У бу кўнгилсиз мактубнинг оқибатини нималарга олиб келишини яққол кўриб турарди. Тағин ҳам директор ортиқча сўз айтмади. Майли, боринг, кейин гаплашамиз, деб қўяқолди.

Эргаш ўша куни бошлиқ олдидан келди-ю, бригададагиларни йиғиб улар билан гаплашди. Маҳсулот сифатини яхшилаш тўғрисида ҳамманинг фикрини эшитди ва бу ҳақда ҳар бир аппаратчи ўзи учун тегишли мажбурият қабул қилди. Шундан кейин бригадада иш юришиб кетди. Тайёрланган маҳсулот бир кўрсатишнинг ўзидаёқ қабул қилина бошланди. Эргаш Юсупов бригадасининг иш тажрибаси бошқа цехларга ҳам ёйилди. Бу ҳаракат бутун корхона бўйича маҳсулот сифатини кескин оширишга ижобий таъсир кўрсатди.

— Корхонамизда «Сифат кунини» ўтказишда Эргаш Юсупов бошлиқ аппаратчилар бригадаси ташаббускорлик кўрсатди,— деди завод директори Мурод Сайдалиев,— ҳозир сифат куни ҳар ойда ўтказиляпти. Бу —маҳсулот сифатини кескин оширишимизга ёрдам бермоқда. Кейинги пайтларда рекламациялар ҳам камайиб боряпти. Ўтган йили атиги 6 та рекламация олинди.

Тошкент лак-бўёқ заводининг коллективи партия XXIV съезди белгилаб берган тўққизинчи беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш учун курашяпти. Янги беш йилликда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бир ярим ҳисса кўпаяди. Ҳозир ҳамма цех ва участкаларда ана шу вазифани амалга ошириш учун қизғин кураш бораяпти. Ишлаб чиқариш планлари ой сайин ошириб бажарилмоқда. Коллектив шу йилнинг ўтган беш ойида планга қўшимча кўп миқдорда хилма-хил бўёқлар тайёрлади.

«Энг муҳими — сифат!». Корхона ишчилари шу кунларда ана шу шиор асосида меҳнат қилишяпти. Нуқсонсиз, юқори сифатли маҳсулот тайёрлаш ҳар бир ишчининг шарафли бурчига айланган. Бу ҳаракатда бўёқ цехининг илғор аппаратчиси, коммунист Эргаш Юсупов бригадаси пешқадамлик қилмоқда.

С. МУЗАФФАРОВ.

* *

УШБУ СУРАТДА Тошкентдаги 1-босмахонанинг илғор ишчиларидан (чапдан) Юмашева ва Куликова ўртоқларни кўриб турибсиз. Айни кунларда улар смена нормасини 130-140 процентга етказиб адо этиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлишаяпти.

А. ТЎРАЕВ фотолари.

ҚИЗИҚАРЛИ КЎРГАЗМА

Округ Офицерлар Уйи кутубхонасида Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларига бағишлаб ёзилган бадиий асарлар кўргазмаси очилди. Бу ерда К. Симонов, Э. Казакевич, Н. Тихонов, Н. Сафаров, А. Раҳмат ва бошқа адибларнинг асарлари билан танишиш мумкин.

Шунингдек, кутубхонада вақти-вақти билан Совет Армияси жангчилари ҳаёти ва фаолияти ҳақида ёзилган китоблар бўйича ўқувчилар конференцияси, лекция ва суҳбатлар ўтказиб турилади. Бунинг натижасида ой сайин китобхонлар сони кўпайиб бормоқда.

КИТОБ МАГАЗИНИДА ГРАММПЛАСТИНКА

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг матбуот Давлат Комитети томонидан яқинда кўчма Қизил байроқ билан тақдирланган «Билим» китоб магазинида техника, бадиий адабиёт, шунингдек музика ҳамда санъатшунослик бўлимлари мавжуд. Куни кеча бу ерда грампластинкалар бўлими ҳам очилди. Унда ўзбек композиторларнинг янги асарлари билан ҳам танишиш мумкин.

А. ВАЛИЕВ.

ҚИШЛОҚ БИНОКОРЛАРИ

Бу бошқарма бинокорлари районнинг кўпчилик колхозларида турли-туман объектлар қуришяпти. Улар қўлидан чиққан янги-янги хўжалик бинолари, маданий-маиший муассасалар, уй-жойлар посёлка ва қишлоқлар кўркини очмоқда, деҳқонлар турмуш шароитининг яхшиланишига, фаровонлигининг ошишига ёрдам бермоқда.

Юқори Чирчиқ колхозлараро қурилиш бошқармаси бунёдкорлари ҳалол ва сифатли меҳнатлари билан қишлоқ меҳнаткашларининг ҳурматига сазовор бўлишяпти. Ўзларининг олижаноб касблари шуҳратини ошириш йўлида астойдил ишлаётган бошқарма бинокорлари меҳнатда дуруст ютуқларни қўлга киритишяпти. Капитал маблағ ўзлаштириш ва қурилиш-монтаж ишлари топшириқларини зиёдаси билан адо этмоқдалар.

Қатор бригадалар ва айрим бинокорлар КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш юзасидан бошланган социалистк мусобақада яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Айниқса, Хасан Мирзаев раҳбарлик қилаётган сувоқчилар бригадаси аъзоларининг меҳнати мақтовга сазовордир. Ўз сафига 20 га яқин бунёдкорни бирлаштирган бригада топшириқни 125 процентга етказиб бажармоқда. Дурадгор Мажид Жабборов, ғишт терувчи Владимир Бурнов ўртоқлар нормани икки бараварга етказиб адо этиб, меҳнатда касбдошларига ўрнак бўлишяпти.

Янгийўл районидаги Калинин қишлоқ Советининг иш фаолияти мақтовга лойиқдир. Доимий комиссиялар қишлоқ хўжалиги, ободонлаштириш йўлида савдо, медицина ва маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш соҳаларида зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар. Суратда: қишлоқ Совети раиси М. Хасанбоев ва унинг ўринбосари М. Пирматова ўртоқлар эртанги режалар ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

Х. ЭРАЛИЕВ фотоси.

САБЗАВОТ МЎЛ БЎЛАДИ

Партиямизнинг XXIV съезди қарорларида ва беш йиллик Директиваларида партия ва ҳукуматимиз гектар бошига олинадиган ҳосилдорликни ошириш эвазига халқимиз дастурхонини мева-сабзавот билан янада сероб қилишни, бундай маҳсулотларга бўлган талабни йил бўйи бир текис қондириб боришни асосий ва масъулиятли вазифалардан бири қилиб қўймоқда.

Партия ва ҳукуматнинг бу талабини бажариш учун ҳамма имкониятларга эгамиз. Техника воситалари, кучли тракторлар, минерал ўғитлар, мўл ҳосил берадиган сифатли уруғлар ихтиёримизда. Мўлжалдаги ҳосилни олишимиз учун ҳамма шарт-шароитлар мавжуд бўлганидан кейин шунга яраша меҳнат қилишимиз, деҳқончиликда ҳар бир қарич ердан унумли фойдаланишимиз зарур. Шундагина партия ва ҳукуматимиз талаб қилган даражада меҳнат қилаяпмиз, деб айтишимиз мумкин.

Бу йил коллективимиз пландаги 5100 ўрнига давлатга 5600 тонна турли қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш мажбуриятини олган. Ҳар бир килограмм маҳсулотни етиштириш учун қанчалик тадбиркорлик билан ишланса шунча кам меҳнат ва маблағ сарфланади. Буни биз, айниқса кейинги йиллардаги ўз тажрибамизда яққол кўрмоқдамиз.

Деҳқонларимиз уч йил ичида муҳим бир агротехника тадбирини амалга оширишаяпти. Кузда сабзавот экинлари йиғиштириб олинаётган вақтда келгуси йили қайси эртаги экиндан неча гектар экилишини планлаштирамиз. Экин йиғиштириб олингач мўлжалдаги ерларни дарҳол ҳайдаб, экин экишга сифатли тайёрлаб, ариқлар олиб қўямиз. Баҳорда дастлабки имконият бўлиши билан дарҳол эртаги картошка ва карамни экиш тадбирлари кўрилади. Бу даврда ҳайдалмаган ерлар ҳали анча нам ва лой бўлади. Уларнинг етилишини кутгунча далаларга экилган уруғ униб чиқади. Карам эса дастлабки культивацияга тайёр бўлади.

Бундай экинлар ҳосили кўкламда ҳайдаб экилган худди шу экин туридан деярли 25—30 кун илгари пишиб етилади. Бу биз учун ҳам фойдали, ҳам қулай. Бундан ташқари, экин майдонлари иккинчи экин учун 25—30 кун илгари бўшайди.

Синтетик пленкалар остида ва теплица хўжалигида эртаги сабзавот маҳсулотлари етиштиришга ҳам жиддий эътибор бермоқдамиз. 25 гектар ерга пленка остига бодринг экдик. Ана шу майдондан пландаги 400 ўрнига 500 тонна ҳосил кўтариш учун барча тадбирларни қўраяпмиз. Шу кунгача шаҳарликларга 400 тоннага яқин бодринг жўнатдик. Шу кунгача совхозимиз деҳқонлари шаҳарликларга 2 минг тоннадан кўпроқ сабзавот маҳсулотлари ва картошка етказиб бердилар.

Раззоқ Эгамбердиев бригадаси айниқса яхши натижаларга эришди: ҳар гектар саримсоқ пиёздан 20 тоннадан ҳосил олди. Айрим бригада ва звеноларимиз эртаги сабзидан ҳам юқори ҳосил кўтардилар.

Совхозимизда кейинги йилларда сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик илмий-текшириш институтининг мутахассислари тавсияларига кўра экинларининг совуққа чидамли ва эртапишар навларини пленка остига экилаяпти. Бундай экинлардан кўкламда эрта ҳосил олиш ва кўпроқ даромад қилиш имконияти яратилмоқда.

Биз бу тажрибаларни янада ривожлантириб, аҳоли дастурхонини сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан янада мўл-кўл қилиш учун барча тадбирларни амалга оширамиз. Энг биринчи галда деҳқончилик маданиятини кўтариб, гектар бошига олинадиган маҳсулот миқдорини муттасил оширишга ҳаракат қиламиз.

Р. ҚАМБАРОВ,
Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхозининг директори.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

ЧЕЛЯБИНСК

КИШТИМ радио заводида янги кичик ҳажмдаги «Кварц-1» приёмниги ишлаб чиқарилмоқда. Суратда: приёмник қисмларини йиғиш цехида. Цех мастерларидан Н. Михалова (ўнгда) ва В. Андрейчук.

Б. КЛИПИНИЦЕР фотоси

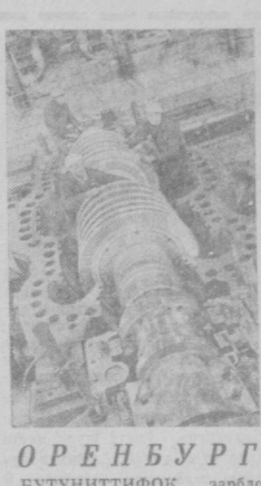

ОРЕНБУРГ

БУТУНИТТИФОҚ зарбдор қурилиш деб ном олган Ирклин ГРЭСида учинчи энергоблокни монтаж қилиш ишлари жадал суръатларда олиб борилмоқда. Суратда: учинчи энергоблокка юқори босимли ротор ўрнатилмоқда.

Н. КУЗНЕЦОВ фотоси.

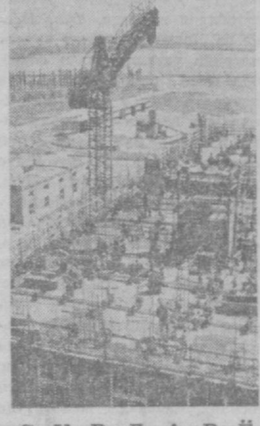

СИРДАРЁ

ЖИЗЗАХ шаҳрида улкан ун комбинати барпо этилмоқда. Бу ерда хизмат қилаётган бунёдкорлар смена топшириқларини ортиғи билан адо этишмоқда. Суратда: ун комбинати қурилишида.

А. ГОРОКРИК фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

ДИЛЛАРГА ЙЎЛ ТОПИБ...

Ўрта Чирчиқ районидаги 35 клуб ва 49 кутубхона, икки маданият уйи съезд қарорларини оммага етказишда муҳим роль ўйнамоқда. Клуб ва кутубхоналарда КПСС XXIV съездига бағишлаб «Коммунизм қурувчилар съезди» бурчаги ташкил қилинган. 5 йиллик план кўрсаткичлари, район истиқболлари диаграммаларда кўрсатиб қўйилган. Съезд руҳи шиорларда акс эттирилган.

Район меҳнаткашлари съезд материалларини ўрганиш борасида турли воситалардан фойдаланишмоқда. Район газетаси «Машъал» ва хўжаликларда ташкил қилинган радио газеталар съезд тадбирларини таъсирчан формада тарғиб қилмоқда. Жамоатчи лекторлар эса қизиқарли чиқишлари билан, съезд делегатлари мароқли учрашувлари билан бу ишда фаол қатнашмоқдалар.

Мана шундай қизиқарли учрашувлардан бири Киров совхози марказида уюштирилди. КПСС XXIV съезди делегати, Терешкова номли колхоз раиси Умри Ҳасанова йиғилган ўртоқларга съездда кўрилган масалаларни мароқли ҳикоя қилиб берди.

Қизиқарли учрашув давомида савол-жавоблар, хўжаликни юритиш, деҳқончилик маданиятини кўтариш тўғрисида мулоҳазалар, мунозарали фикрлар ўртага ташланди. Бундай учрашув кейинчалик Ойниса Шокирова мудиралик қилаётган «Ленин йўли» колхози кутубхонасида, хотин-қиз китобхонларнинг «думалоқ столи» атрофида давом этди.

Н. ОЧИЛОВА.

ПАХТАЗОР ЖОНКУЯРЛАРИ

Шу кунларда далага чиқсангиз баҳри-дилингиз очилади. Кўнглингиз кўтарилади. Бепоён далалар кўм-кўк. Яқиндагина ер бағирлаб ётган ғўзалар бугун баравж. Деҳқонларнинг қувончига қувонч қўшмоқда. Қаерга борманг иш қизғин. Одамлар тиним билмай ишламоқда. Кимлар сув тараш, кимлар ғўзани ўғитлаш, культивация қилиш, яна кимлар ғўза чопиғи билан банд.

Оққўрғондаги Навоий номли колхозда ҳам айнан шундай. Район марказидан колхозга кета беришдаги биринчи картада ғўза кўзимга яхши кўринмади.

— Сийрак бўлиб қолибдими, — дедим ўзимча.

Бирга кетаётган шофер йигит ранжигандай бўлди ва дарҳол изоҳ берди.

— Йўқ, бу колхознинг ишлари чакки эмас. Озгина жойи шундайдир. Қолганлари жуда яхши. Шофер йигитнинг бу колхозга сира гард юқтиргиси келмагани сезилиб турарди.

Шу гап баҳона бўлди-ю, шофер йигит ҳар бир картага яқинлашганда «уни қаранг, мана буни кўринг, қандай яхши» деб ишора қила бошлади. Худди ўзи шу колхозда ишлайдиган одамдай жон куйдириб мақтар эди. Колхознинг марказий қишлоғига етганимизда «мана буни кўринг» дегандай гоҳ қатор-қатор биноларга, колхоз клуби, правление биноси, кенг хиёбондаги Навоий ҳайкали, қатор фонтанларга, гоҳ менга қараб қўярди. Бу йигитчанинг колхозга ихлоси жуда баландлиги шундоққина кўриниб турарди.

— Жуда кўркам, худди шаҳарнинг ўзи, — дедим.

— Рост, кечаси бу ерлар худди кундузгидай ёп-ёруғ бўлиб кетади, — деди у дарҳол.

Дарҳақиқат, Навоий номли колхоз аъзоларининг ишлари чакки эмас. Улар бу йил КПСС XXIV съезди қарорларидан руҳланиб юксак мажбурият олганлар. Пахта ҳосилдорлигини пландагидан 6 центнер ошириш, 2000 ўрнига давлатга 2350 тонна «оқ олтин» сотиш, 4500 ўрнига 6000 тонна каноп етиштириш, каноп ҳосилдорлигини гектар бошига пландагидан 50 центнер оширишга қарор қилганлар.

Колхоз чорвадорларининг ҳам аҳди баланд. Улар ҳар бир сигирдан 2100 ўрнига 2500 литрдан сут соғиб олиш, жами 180 тонна сут етиштириш, шундан давлатга 76 тонна сут сотиш мажбуриятини олганлар. Ҳозиргача давлатга 40 тонна сут сотилиб ярим йиллик план 5 ойда ошириб адо этилди.

Чорвачиликнинг бир тармоғи бўлган пиллачилик соҳасидаги ишлар ҳам чакки эмас. 9 тонна ўрнига колхоз пиллачилари 11 тонна «кумуш тола» етиштириб йиллик планни анча ошириб бажардилар. Хайри Йўлдошева 2 қути пилла қурти боқиб 240 килограмм пилла топширган. Хайри Уралова, Хатира Сулаймонова сингари пиллачилар ҳам шундай юқори кўрсаткичларга эришганлар.

Колхоз пахтакорлари ҳам ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни бажариш учун курашиб кўпгина қўшимча тадбирларни амалга оширмоқдалар. Мана, Икром Ҳолиқов бошлиқ бригада аъзоларининг даласи. 130 гектар ердаги пахтадан 32 ўрнига 35 центнердан ҳосил олишга аҳд қилган колхозчилар ғўзани 4 марта культивация қилиб, икки марта ўғитлаганлар. Қондириб суғорилган бу ердаги ғўзалар жуда баравж.

Мухтор Раимқулов, Турдибой Абдусатторов бошлиқ бригадалар ҳам ғўза парваришида пешқадамлик қилмоқдалар.

— Исмоил Қосимов, Турғун Ҳайитов, Наврўз Салимов сингари тракторчиларимиз ғўзани сифатли культивация қилишда кўпларга намуна бўлмоқдалар, — дейди колхоз раиси Холис Қаҳрамонов.

— Бултур 350 гектар ерга 90х20 схемасида чигит экилган эди, шу ерлардан яхши ҳосил олинди, — давом этади раис. Бу йил 600 гектар ерга шу схемада чигит ташладик. 140 гектар майдонга эса 60х20 схемасида чигит экилди. Бу тадбир ҳар гектар ерда 85—90 минг туп кўчат бўлишини таъминлайди.

Пахтакорлар ҳар хил усулларни қўллашаяпти. Деҳқончилик маданиятини такомиллаштириб, мўл ҳосил етиштиришда ўзларига маъқул усулларини танлаб олишяпти. Янгиликларни қидириб топишяпти. Ҳаёт тақозоси билан иш кўриб, янги марраларни эгаллашяпти.

Шофер йигит бу гапларни эшитгандан кейин яна «кўрдингизми» дегандай менга қараб бошини чайқаб қўйди. Бу йигит менга жуда ёқиб кетди. У ўз районида эришилаётган ҳар бир янгилик билан фахрланар, уларни одамларга гапириб бергиси келарди. У пахтакорлар эришган ғалабаларнинг ҳақиқий ишқибози, шу ишларга жонкуяр эди.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

КАМОЛОТ САРИ

«Ташсантехгазмонтаж» трестининг 2-монтаж бошқармасида ўз касбини шарафлаб келаётган бинокорлар кўплаб топилади. Баракали меҳнати, чинакам инсоний фазилатлари билан коллектив ҳурматини қозониб келаётганлардан бири Тўлқин Ҳасановдир.

Ёшлигиданоқ бинокорлик касбига ихлос қўйган Тўлқин 7-синфни тугатгач, пойтахтимиздаги 11-ҳунар-техника билим юртига ўқишга киради. Студентлик йиллари изланиш йиллари бўлди. У аудиторияда тажрибали ўқитувчилар қўлида пухта билим олиши билан бир қаторда қурилиш объектларида тез-тез бўлиб турди. Тажрибали бинокорлар ёнига кирди, қурилишнинг сирларини пухта эгаллай бошлади.

Ҳозир Тўлқин пойтахтимиздаги «Ташсантехгазмонтаж» трестига қарашли 2-монтаж бошқармаси бригадасига бошчилик қилмоқда. Кенгсой посёлкасида маданий-маиший хизмат кўрсатиш биноларини қуришда фаол қатнашди. Тошкентдаги кўплаб мактаб, болалар боғчалари қад кўтаришида иштирок этди.

Ҳозир у бошлиқ бригада аъзолари «Марказ—6» кварталида иккита 56 хонали турар жой биносини қуришмоқда. Бригада аъзоларидан Тирвали Набиев, Николай Горшков, Виктор Иванов, Василий Димов кабилар самарали меҳнатлари билан бошқаларга ўрнак бўлиб, ойлик планни доимо 135—140 процентга етказиб адо этишяпти.

Моҳир қурувчи кўп йиллик самарали хизматлари учун ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланиб келмоқда. У «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган фахрли номни олишга муяссар бўлган. «Шавкатли меҳнати учун» медали «Тошкент қурувчиси» нишони билан ҳам мукофотланган.

Э. ТЎЛАГАНОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ДЎСТОНА МУНОСАБАТЛАР МУСТАҲКАМЛАНАДИ

ҚОҲИРА, 5 июль. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикаси бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Маҳмуд Риоднинг Совет Иттифоқига қилган визити тўғрисида эълон қилинган қўшма ахборотни Қоҳира матбуоти кенг шарҳламоқда.

«Ал ахбор», «Ал жумҳурия» «Ижипши газетт» газеталари Яқин Шарқдаги тангликни босиб олинган араб территорияларидаги Исроил қўшинларини чиқариб юбормай туриб ҳал этиб бўлмаслиги ҳусусида ва яқин Шарқда тинчлик ўрнатиш, шунингдек, фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини таъминлаш устида Совет Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикасининг нуқтаи назарлари бир хил эканлигини таъкидлайди.

«Совет—Миср ахбороти, деб таъкидлайди «Ал аҳром» газетаси, иккала мамлакат ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари империалистик доираларининг ана шу ҳамкорликка путур етказиш йўлидаги ҳамма уринишларига қарамай, Бирлашган Араб Республикаси мустақиллиги ва суверенитетини мустаҳкамлашга, унинг халқнинг тараққиёти ва равнақ топишига ёрдам берадиган жуда муҳим ҳал қилувчи омил эканлигининг янги далилидир».

Министрлар кабинети тузилди

ТОКИО, 5. Бугун бош министр Сато янги министрлар кабинетини тузди. Такэо Фукуда ташқи ишлар министри қилиб, Сигэсабуро Мазо юстиция министри қилиб, Микио Мидзута молия министри қилиб тайинландилар.

УРУШГА ҚАРШИ КУРАШ ПРОГРАММАСИ

НЬЮ-ЙОРК, 5 июль. (ТАСС). ТАСС мухбири А. БОБИКОВ хабар беради:

Бу ерда Американинг «Тинчлик учун курашчилари миллий иттифоқи» прогрессив ташкилотининг конференцияси тугади.

Американинг 42 та штатидан келган салкам 2400 та делегат АҚШнинг Ҳинди-Хитойдаги агрессиясига қарши американликларнинг кураш программасини уч кун мобайнида муҳокама қилдилар. Конференцияда Қўшма Штатларнинг 197 та шаҳридан келган делегатлар, мамлакатдаги 385 та касаба союз, ёшлар, хотин-қизлар ва бошқа жамоат ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар.

«Биз ваъдаларга ортиқ ишонмаймиз. Америка қўшинларини Шарқи-Жанубий Осиёдан дарҳол ва батамом олиб чиқиб кетишгина америка халқининг тинчлик тўғрисидаги талабларини қондира олиши мумкин», — деди конференциянинг ёпилишида «тинчлик учун курашчилар миллий иттифоқи»нинг раҳбарларидан бири Жерри Гордон.

Конференция қатнашчилари Вьетнам урушига қарши шу йилнинг ёзи ва кузида омманинг катта намойишларини ўтказишни режалаб қўйдилар.

Конференциянинг қарорларидан таъкидландики, Қўшма Штатлардаги урушга қарши ҳозирги ҳаракат АҚШдаги пулнинг қадрсизланишига, қашшоқликка, ирқчиликка, ишсизликка репрессияларга қарши, солиқларнинг кўпайиб бораётганлигига ва ҳозирги Америкадаги бошқа социал иллатларга қарши кураш билан чамбарчас боғланиб кетади, деб таъкидланади.

СУРИЯ. Табни районида Совет Иттифоқи ёрдамида Евфрат платинаси бунёд этилмоқда. Платина баландлиги 60 метр бўлади. Қуввати 800 минг киловаттга тенг бўлган гидростанция барпо топади. Суратда: платина қурилишида.

Е. АМПИЛОВ фотоси. ТАСС.

ДАВЛАТ НАЗОРАТИГА ЎТАДИ

ЛОНДОН, 5. Гайана бош министри Форбс Бернхэм: менинг ҳукуматим мамлакат экономикасида ажнабий монополиялар ҳукмронлигини тугатишга ҳаракат қилаверади, деб айтган.

У ҳукуматининг 15 июлда Канадага тегишли «Демерара боксит компани» деган компанияни давлат ихтиёрига олишга қарор қилганлиги муносабати билан шу гапни айтди, деб хабар беради Рейтер агентлигининг мухбири Жоржтаундан.

Форбс Бернхэм бу қарор Гайананинг миллий бойликларини ишлатишни давлат назоратига олишга қаратилганлигини айтди.

ЖАЗОИР мустақиллиги КУНИ

ЖАЗОИР, (ТАСС). Жазоир Халқ Демократик Республикасининг халқи 5 июлда ўзининг миллий-мустақиллик кунини нишонлади. Бундан тўққиз йил муқаддам Жазоир мустамлакачилик зулмидан халос бўлиб, мустақил ривожланиш йўлига ўтиб олди.

Жазоир Халқ Демократик Республикаси революцион кенгашининг раиси Хуари Бумиддин миллий байрам муносабати билан радио ва телевидение орқали нутқ сўзлаб, Жазоирнинг мустақилликни қўлга олганлиги янги босқични — тараққиёт ва равнақ учун кураш босқичини бошлаб берди, деди. «Иқтисодий мустақилликни қўлга киритиш йўлида, — деди Хуари Бумиддин, — Жазоирда миллий саноат вужудга келтирилди, келгусида Жазоир қишлоғининг қиёфасини ўзгартирадиган аграр ислоҳот лойиҳасини конкрет бажариш соҳасида қатъий қадам қўйилди. Миллий кадрлар тайёрлаш, саводсизликни тугатиш ва бошқа соҳаларда катта тадбирлар ўтказилмоқда.

Давлат бошлиғи мамлакатни мустамлакачилик сарқитларидан тезроқ халос қилиш зарурлигини таъкидлаб ўтди.

АЖНАБИЙЛАР ХЎЖАЙИН

МОНТЕВИДЕО, 5 июль. (ТАСС). Уругвай парламентининг мамлакатдан малакали мутахассислар муҳожирликка кетиш сабабларини ўрганиш билан шуғулланувчи махсус комиссияси ўз хулосасида келтирган фактлар Уругвайда миллий олимлар, инженерлар ва техникларнинг иш билан банд бўлиши қисқараётганлигидан далолат беради. Йўл, кўприк, порт ва санитария-техника иншоотлари қурилишида миллий кадрлардан айниқса кам фойдаланилаяпти. Сўнгги вақтларда мана шу соҳаларда ажнабий кампаниялар хўжайинлик қила бошлаб, ишга ўз мутахассисларини жалб этмоқда.

Маданий соҳадаги иш ҳам яхши эмас. Комиссия таъкидлайдики, бу соҳада Уругвай ўз мустақиллигини йўқотиб, ажнабийларнинг таъсирига тушиб қолди, унинг телевидениеси эса амалда чет эл программаларини ретрансляция қилувчи марказга айланиб қолди. Шароит шундай бўлганидан сўнг ижодий ходимларнинг иш топиши қийинлашадида.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ҚАНОТЛИ СИНОПТИКЛАР

Планетамиздаги ноёб паррандалардан қизил ғоз (фламинго) кўркам бўлишидан ташқари обҳавони олдиндан прогноз қила билиш қобилиятига ҳам эга. Қизил ғоз бир кун эмас, икки кун эмас, балки бутун келаси ёз ҳавоси қандай бўлишини олдиндан билдира олади. Қозоғистон чўлларидаги шу қушларнинг энг шимолдаги галаси яшайдиган катта Тенгиз кўлида ўтказилган тадқиқотлар шуни белгилашга ёрдам берди.

Кўкламда иссиқ мамлакатлардан «Қозоғистондаги маконларига учиб келган қизил ғоз одатда бултур қолдирган уяларини эгаллайди. Лекин бунда улар ҳар йили бирдай иш тутавермайди. Баъзи йилларда улар тухумларини тўғридан-тўғри эски уяга қўяверса, баъзи йилларда эски уя деворига лой ташлаб, уни бир мунча кўтаради.

Маълум бўлишича, қизил ғоз эски уясини ҳеч бир ўзгартирмай, тухумини унга қўяверса, ёз жазирама, қуруқ келиб, ёғингарчилик оз бўларкан Ғоз уясини баландлаштирганда эса ёз серёмғир бўлиб, тенгизнинг сув сатҳи анча кўтарилар ва баланд роқ уяларгина хавф-хатарсиз бола очиш имконини бераркан. Кўп йил олиб борилган кузатишлар қанотли синоптикларнинг прогнозларида бирон йил ҳам хато бўлмаганлигини кўрсатди.

Орнитологлар (қушшунослар) ғознинг пари нимага ғоят чиройли қизил тусда бўлишининг сирини ҳам очишга муваффақ бўлдилар. Бу тус аччиқ шўр сувда яшайдиган қизил қисқичбақача —алоҳида планктонга боғлиқ бўлиши аниқланган. Қуш узоқ муддат шундай емишдан маҳрум қилиб қўйилса, унинг қанот ва парлари оппоқ бўлиб қолади. Қизил ғоз серпигмент планктонгдан ташқари шўр сувда урчийдиган пашша қуртларини., шунингдек. баъзи сув кўкат турларини ҳам истеъмол қилади.

Саёз ва ботқоқ тенгиз кўлидаги ноёб қизил ғозлар галаси давлат муҳофазасида туради. Улар давлат заповедниги составига киритилган.

В. ГАНЖА.
(ТАСС мухбири).
Олмаота.

БУ саҳифада

- ДАМ ОЛИШ ЖОЙЛАРИ ЧОРЛАЙДИ
- 750 ТЎЛҚИНДА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ
- ВЕНА РАҚҚОСАЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ
- ДУРАНГЛАР ТУРИ

ТОШКЕНТ ДЕНГИЗИДА

Тошкент денгизи ҳозирги кунларда дам олувчиларнинг кўнгилли оромгоҳига айланган.

А. АБАЛЯН фотоси.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

МУЗ устида рақс

«Муз устида парад» деб номланган Вена балети ансамбли 1938 йилда ташкил топган. У 33 йил мобайнида 33 программада томоша намойиш этиб, дунё миқёсида томошабинлар диққат-эътиборини қозониб келмоқда.

— Қарийб барча спектаклларни таниқли режиссёр Вилл Петтер яратган,— дейди режиссёр ассистенти Ингрид Вейнкнехт.— Вилл асли муз устида фигурали учиш устаси. У кўп йиллар мобайнида спортнинг шу тури бўйича ўтказилган халқаро мусобақаларда қатнашиб, шуҳрат қозонган. Мана ўттиз йилдирки, у ансамблга режиссёрлик қилиб келмоқда. У «Австрия республикаси олдидаги хизматлари учун» фахрий ёрлиги ва «Ратхаусман» олтин медали билан тақдирланган.

Ингрид Вена муз балети довруғини кўтариб келаётган таниқли композитор, дирижёр, хореограф ва таниқли артистлар ҳақида сўзлайди. Композитор Роберт Штольц ўтган йили 90 ёшга тўлди. У «Муз устида парад» программаси учун кўплаб жозибали мелодиялар ёзган. Юзлаб қўшиқлар, рақслар, оперетталар унга шон-шуҳрат келтирди. Хореограф Эдит Петтер эса ўтмишда таниқли фигурачи бўлган. У 18 йилдан бери муз устидаги рақсларни саҳналаштириб келмоқда.

Шу кунлари веналик муз устида рақс усталари пойтахтимизда меҳмон бўлиб туришибди. Марказий «Юбилей» спорт кошонасида уларнинг гастроллари муваффақият билан давом этмоқда. Тошкентлик томошабинлар ажойиб номерларни усталик билан ижро этаётган артистларнинг чиқишларини катта қизиқиш билан кутиб олишмоқда.

Рангли чироқлар ёғдусида товланиб турган муз устига биринчи бўлиб Эммерих Данцер чиқиб келади. Данцернинг номи фигурали учиш спорти ишқибозларига кенг танилган. У уч карра жаҳон, тўрт карра Европа чемпионидир. У Тошкент томошабинлари олдида ўзининг ноёб маҳоратини атрофлича намойиш этди, мураккаб машқларни енгил ижро этиб, томошабинларнинг олқишига сазовор бўлди.

Навбат «Қуёш болалари» номерига берилади. Бир хилда миллий кийим кийиб олган ўн нафар фигурачи қиз саҳнада. Номернинг етакчи артистларидан Алена Аугустов ва Гуго Дюмлер чаққон, енгил ҳаракат қилиб, муз устида учганлари ҳолда қуёш томон интилиб боришади. Алена ва Гугони ўраб олган қизлар эса ажойиб рақсларни ижро этишади.

Кўплаб номерларда кундалик ҳаётда учраб турадиган камчиликлар танқид қилинади. Бу ўринда «Никоҳ кечаси» номли номер диққатга сазовордир. Ансамблнинг таниқли солистларидан Бобек Герберт, Ледвиг Рихард, Мейер Мосьен ва Кэй Альбертлар иштирокида саҳналаштирилган мазкур номер ниҳоятда қизиқарли чиққан.

Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионатларида қатнашиб муваффақият қозонган фигурачилардан Мона ва Петер Сабо, Джек ва Джой номли маймунлари билан саҳнага чиққан Люсьен Мейер, ёш талантли масхарабоз Кэй Альберт, солистлардан Алена Аугустова ва Гуго Дюмлерларнинг ҳам чиқишларини томошабинлар қизиқиш билан кутиб олишмоқда. Улар «Тўтиқуш», «Лўлилар байрами», «Вена мелодиялари» каби номерларда ўзига хос оригинал рақс ижро этишади.

«Муз устида парад» ансамбли пойтахтимизда июль ойининг охиригача бўлади. Сўнгра веналик артистларнинг гастроллари Ленинград, Киев, Минск шаҳарларида давом этади.

И. ЮСУПОВ.

«Муз устида парад» ансамблида ўндан ортиқ қизиқарли номерлар ижро этилмоқда. Буларда ўзларининг маҳоратлари билан кенг томошабинларга таниш бўлган етакчи балет санъати усталари иштирок этишмоқда. Ушбу суратда «Испанлар ҳаёти» номеридан кўриниш. Унда испан халқининг ўзига хос миллий анъаналари акс эттирилган.

Л. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

Спорт

ЖАНГОВАР ДУРАНГ

«Пахтакор» футболчилари Донецк стадионида «Шахтёр» билан бўлган учрашувнинг иккинчи бўлимини бошлашганда, очиғини айтиш керакки, жуда кўп мухлислар, шу жумладан майдон эгалари ҳам тошкентликларни сўзсиз мағлуб бўлган деб ҳисоблаган эди. Лекин «Пахтакор» ўзида жуда катта ирода кучи топиб, ўйинда бурилиш ясай олди. Ўйиннинг 9 ва 19-минутларида Козинкевич, 27-минутда Коньков кетма-кет учта тўп киритиб, меҳмонларни танг аҳволга солиб қўйишган эди. Танаффусдан сўнг ҳужумга ўтган пахтакорчилар 60-минутда биринчи жавоб тўпини киритадилар. Бу тўпни Иброҳимов ўн бир метрлик штраф белгисидан киритди. Сўнг Исоқов ва Леонов рақиблар ҳимоячиларини усталик билан алдаб, дарвозабон билан яккама-якка чиқадилар ва 75 ва 80-минутларда яна иккита тўп киритадилар. Ҳисоб — 3:3. Шуни айтиш керакки, судья Г. Бочорадзе кўп марта хатоларга йўл қўйди, учрашув охирида «Шахтёр» ўйинчилари Леоновни қўполлик билан йиқитишганда кўриб кўрмасликка олди. Судьяларнинг ўз вазифасини уддалай олмаслиги Киев ва Москвадаги ўйинлар натижасига ҳам салбий таъсир қилди. Киевдаги ўйинда майдон эгалари 78-минутда ҳисобни очишди, 90-минутда тбилисилик Мачанадзе жавоб тўпи киритди. Москва динамочилари билан «Нефтчи» учрашуви 0:0 ҳисобида тугади. Сабо 11 метрлик штраф тўпини киритолмади. «Динамо» (Минск)—«Торпедо» —1:1, «Заря»—«Қайрат»—4:1, «Зенит» — «Арарат»— 3:3, «Карпати»—СКА — 3:1.

ТУРНИР ЖАДВАЛИ

Командалар	Ў	Т	О
Динамо К	14	17—6	21
Арарат	14	19—9	19
Динамо М	14	14—6	19
Нефтчи	14	21—13	17
Карпати	14	18—17	15
Қайрат	14	19—20	15
Динамо Тб	13	10—12	15
Заря	14	15—12	13
ЦСКА	13	13—14	13
Торпедо М	14	5—7	12
Динамо Мн	15	17—20	12
Спартак	13	11—14	11
Пахтакор	14	10—20	11
«Зенит»	14	9—16	10
СКА	14	12—20	10
«Шахтёр»	13	9—13	9

ЭФИРДА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ РАДИОСИ

Пойтахт областимиз республиканинг экономикаси, фан ва маданияти ва барча тармоқлари юксак областлардан бири ҳисобланади. Область меҳнаткашлари бу йил мамлакатга 400 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришдек шарафли вазифа олган. Шунингдек қишлоқ меҳнаткашлари чорвачилик, боғдорчилик ва бошқа соҳаларни ҳам тинмай ривожлантириш учун самарали иш олиб бормоқдалар.

Область саноатининг ишлаб чиқариш ҳажми ҳам беқиёс катта. Корхоналарнинг коллективлари КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XVIII съезди кўрсатмаларини муваффақиятли амалга ошириш учун социалистик мусобақани тобора кучайтирмоқдалар. Илғор коллективлар ва пешқадам новаторларнинг ташаббуслари кенг қулоч ёймоқда. Уларнинг издошлари сафи тобора ошиб бормоқда. Бу юксак вазифаларни амалга оширишда пойтахт область меҳнаткашлари самарали иш олиб бормоқдалар.

Шу йил 5 июлдан ўз ишини бошлаган Тошкент область радио эшиттиришларида ана шу вазифаларнинг қандай бажарилаётганлиги ҳар тарафлама муфассал ёритиб борилади.

Область радиосининг эшиттиришлари программасида Тошкент шаҳри ва пойтахт область меҳнаткашларининг КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш борасида олиб бораётган ишлари, шаҳар ва район партия ташкилотларининг янги бешйиллик Директиваларини муваффақиятли амалга ошириш учун курашдаги ташкилотчилик фаолиятлари тўла ёритиб борилади. Шунингдек, партия ташкилотларининг иқтисодий-хўжалик масалаларини ҳал этишда, чунончи ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини илмий-техника прогресси асосида юксалтириш ва мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланиш жараёнида олиб бораётган ишлари ҳам ўз ифодасини топади.

Область эшиттиришларида қишлоқ меҳнаткашларининг социалистик мусобақаси, аҳолига маданий ва маиший хизмат кўрсатиш масалаларига ҳам кенг ўрин берилади. Ишлаб чиқариш илғорлари, бинокорлар ва колхозчи деҳқонлар ўз иш тажрибаларини ўртоқлашадилар. Партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари ҳамда олимлар эшиттиришларга кенг жалб этиладилар.

Кундузги эшиттиришлар программасида «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» область газеталарининг обзорлари бериб борилади. «Область ахбороти»да Тошкент шаҳри ва пойтахт области ҳаётига оид янгиликлар, хушхабарлар эшиттирилади.

Кечки эшиттиришлар программаси асосан тематик тарзда бўлиб, концерт номерлари билан боғлаб олиб борилади. Кечки эшиттиришларда саноат корхоналари, қурилишлар, транспорт ва алоқа ташкилотлари, қишлоқ меҳнаткашлари ишларига доир материаллар, суҳбатлар, репортаж ва лавҳаларни тинглаш мумкин.

Шаҳар тармоқлари орқали (якшанбадан ташқари) ҳар куни пойтахт янгиликлари ва музикали эшиттиришлар берилади.

Тошкент область радиосининг эшиттиришлари 750 метр тўлқинда ишлайдиган радиостанция орқали II-программада олиб борилади. Янги радиоэшиттириш программаси ҳафтанинг ҳар куни (якшанбадан ташқари) кундузи соат 13.30 дан то 14.00 гача, кечқурун соат 19.30 дан то 20.00 гача ўз эшиттиришларини олиб боради.

Тошкент область радиоси редакцияси радиоэшитувчиларга мурожаат қилиб, улардан эшиттиришлар программасининг мазмун ва мундарижасини бойитишда фаол иштирок этишларини сўрайди. Шунга биноан ўз коллективларингиз, ишлаб чиқариш корхоналарингиз ва хўжаликларнинг ишларига доир материаллар кутади.

ТОШКЕНТНИНГ РАНГЛИ ЭКРАНИ

Ўтган якшанба оқшоми Тошкент телемаркази рангли тасвирда ўзининг биринчи телевизион программасини кўрсатди. Ҳар хил ранглар билан товланган экранларда эстрада концерти кўрсатилди.

Шу вақтга қадар Тошкент телемаркази эфирга фақат Марказий телевидение студиясининг рангли кўрсатувларини узатаётган эди. Энди ҳафтасига бир марта томошабинлар маҳаллий программани ҳам рангли бўёқларда кўрадилар. Бундан бўён бундай кўрсатувлар Тошкентдан республиканинг ҳамма областига ҳамда Олмаота, Душанба ва Фрунзега трансляция қилинади.

Ўн беш йил муқаддам Ўзбекистонда «зангори экран» пайдо бўлган эди. Ҳозир аҳолини телевизион эшиттиришлар билан қамраб олиш жиҳатидан республика Совет Иттифоқида олдинги ўринлардан бирини эгаллаб турибди. Янги телемарказ қурилиши тугаллангач, Тошкент бешта программа — тўртта қора-оқ ва битта рангли программа билан ишлайди.

(ЎзТАГ).

ЙЎЛОВЧИЛАР, СИЗЛАР УЧУН

Тошкент вокзали коллективи йўловчиларга хизмат кўрсатишнинг янги-янги усулларини жорий этмоқда. Справка хизмати бўлимидаги янги микрофонли автоматлар шулар жумласидан. Йўловчи ўзини қизиқтирувчи масала юзасидан микрофонга савол берган ҳамоно тегишли жавоб олади.

Бундан ташқари, кутиш залига электр табло ҳам ўрнатилди. Сафарга отланганлар шу жойнинг ўзида келиб, кетиб турувчи поездлар маршрути, вақти ҳақида аниқ маълумот оладилар.

Суратда: пойтахтдаги «Восток» пионерлар лагерининг сувда сузиш бўйича чемпиони Вадим Галкин. У бу ерда дам олаётган 300 ўқувчидан бири.

Т. КАРИМОВ фотоси.

УНИ ҲАММА ҲУРМАТ ҚИЛАДИ

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

Шундай одамлар бўладики, уларнинг бажараётган иши бундай қараганда арзимасдек бўлиб туюлади. Лекин аслини олганда улар халқ манфаати билан боғлиқ бўлган хайрли ишларни бажарадилар. Капиталина Ермолаевна Крашенина ана шундай ходимлардандир. У 25 йилдан буён савдо ташкилотида ишлаб келмоқда. Бир неча йилдирки, марказий универсал магазинида канцелярия бўлими бошлиғи вазифасини бажараяпти. Айни вақтда у директор қабулхонасининг секретари ҳамдир. У ўзининг ширинсўзлиги ва ҳушмуомаласи, сезгир ва ғамхўр ҳамда меҳрибонлиги билан бу улкан савдо корхонаси хизматчиларининг ҳурматини қозонмоқда. Бу ерда каттадан-кичик уни танийди, ҳурматини ўрнига қўяди.

Директор қабулига турли ташкилотлар, идоралар ва муассасалар, савдо корхоналаридан вакиллар келиб туради. Улар билан шубҳасиз энг аввало Капиталина муомала қилади. Кимнинг қандай юмуши борлигини суриштиради. Зарур бўлса, директорга учрашиб, уларнинг ҳужжатларини расмийлаштириш, вақтларини тежашга ёрдамлашади. Ёки бўлмаса мурожаат қилинган масала юзасидан кимга, қачон учрашиш тўғрисида маслаҳат беради.

Яқинда Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси касаба союз комитети раиси Мусаева келиб қолди. Бу маҳалда директор қаергадир кетган экан.

— Хизмат, — уни очиқ чеҳра билан кутиб олди қабулхона секретари.

Фабрика вакили ёз мавсуми учун мўлжаллаб тикилган пойафзаллар кўплаб ишлаб чиқарилаётганлигини айтади. Лекин, деди у, магазинингиз шартномадаги маҳсулотни ўз вақтида олиб келмаяпти.

Капиталина дарҳол ЦУМнинг пойафзаллар бўлимига телефон қилди. Трубкани бўлим мудири олди.

Ҳузурига чақиртирди. Ўша ерда фабрика вакили билан суҳбат уюштирилди. Эртасига универсал магазинга бу фабрикадан кўплаб ёзги мавсумдаги оёқ-кийимлари келтирилди.

Бу орада магазиннинг икки-уч ходими республикамизнинг айрим шаҳарларига командировка юзасидан гувоҳномаларини расмийлаштириб олдилар.

Турли хил буйруқ қоғозлари ва бошқа ҳужжатларни ҳам машинкалаб жой-жойига қўйиб тегишли ташкилотларга юборишни ҳам унутгани йўқ.

Шу пайт телефон жиринглаб қолди. Секретарь унга қулоқ солди.

Сўнг бизга сўзлаб берди. Ҳозир у М. Қурбонов деган пенсионер билан гаплашибди. У илгари савдо соҳасида кўп йиллар ишлаган, ҳозир эса пенсияда экан. Тўй қилмоқчи бўлиб тунов куни келинга совғасалом учун чинни асбоблар сўраттирган эди. Капиталина ўзи елиб-югуриб хўжалик буюмлари бўлимидаги ўртоқлар билан гаплашиб, унинг заказини тўғрилаб қўйди. Келиб, олиб кетишингиз мумкин деб айтди.

Крашенинанинг иш фаолиятидан бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Халққа хизмат — олий ҳимматдир. Бу камтар ва ишчан аёлнинг меҳнат фаолияти билан танишган киши бу ҳикматли мақолнинг нақадар маънoли эканлигига яна бир-бор ишонч ҳосил қилади.

М. ЗАРИПОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 — **Кўрсатувлар программаси,** 18.00 — **«Ахборот»** информацион программаси (рус тилида).

Ўзбек тилида: 18.15 — **«Юлдузча»** (телевизион журнал), 18.50 — **Миллионлар ленинча университети,** 19.05 — **«Ўзбектелефильм»** кўрсатади. **«Саёҳат Тошкентдан бошланади»** (ҳужжатли фильм премьераси), 19.45 — **«Ахборот»** информацион программаси, 20.00 — **Кўрсатувлар программаси.**

20.05 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.05 — **Ишчи — фахрли ном,** 20.35 — **«Ярим аср йилномаси»** (кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1941 йил ҳақидаги серияси), 21.25 — **Марайим Жалилов куйлайди,** 22.05 — **«8-шахтадаги воқеа»** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

УҚУВ КУРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Ўзбек тилида: 19.00 — **Абитуриентлар учун. Математика,** 20.00 — **Химия.**

Рус тилида: 21.00 — **«Ярим тундаги учрашув»** (фильм-концерт), 21.20 — **«Яккама-якка»** (бадиий фильм).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Шер ҳамлага ҳозирланмоқда — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ВОСТОК», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Утмишдан садо (жуфт соатларда), **Винетту — апачлар йўлбошчиси** (тоқ соатларда) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Яшасин севги! (кундуз соат 12, 3, кеч 8.45 минутда), **Ярим соатлик мўъжиза** (эрталаб соат 10, кундуз 5.30 ва 7 да); — «КЎКЧА».

Ёввойи қалб — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Асримиздан миллион йил илгари (эрталаб соат 10, кундуз 11.40, 1.30, кеч 6, 8 ва 9.40 минутда), **Гул ва тош** (ўзбек тилида, кундуз соат 3.20 минутда): — НАВОИЙ номли.

Асосий зарба (2 серия) — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Сариқ чемоданчанинг саргузаштлари — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Сариқ чемоданчанинг саргузаштлари — ТЕЛЬМАН номли.

Асримиздан миллион йил илгари — НАВОИЙ номли.

Шер ҳамлага ҳозирланмоқда — «ФЕСТИВАЛЬ».

Утмишдан садо — «ХИВА».

«УЗГИПРОТЕХБИТ» ИНСТИТУТИГА

(Етти-Терак кўчаси, 34-уй) **группа бошлиқлари, катта инженерлар, инженер-қурувчилар, конструкторлар, сметачилар, мебель ишлаб чиқариш бўйича технологлар, химиявий тозалаш, автомобилларга техник хизмат кўрсатиш билим юрти ва мурраккаб — маиший техниклари; тикувчилик ишлаб чиқаришга бош конструктор, машинисткалар**

КЕРАК

ТОШКЕНТ ШАҲАР «УЗМЯСОРИБТОРГ» УЛГУРЖИ КОНТОРАСИГА

(Олтин кўл кўчаси 2-проезд, 115-уй)

катта товаршунослар, товаршунослар, катта омборчилар ва омборчилар, электропогрузка ҳайдовчилари, юкчилар (меҳнат ҳақи — ишбай), **слесарлар, электр монтёрлар, бухгалтерлар, 4, 5 разрядли ишчилар**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси 4-уй аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

Газетамизнинг навбатдаги сони 9 июлда чиқади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари — В35885, В37916. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34045. Эълонлар бўлими — В35142, Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Р — 01600 ИНДЕКС — 64697. № А—1786.